

THE BEGINNING OF REDEMPTION IS KINDNESS

Rashi

Shemot 1.18-2.10

(19) כי חיות הנה - ורבותינו דרשו: הרי הן משולות לחיות השדה שאינן צריכות מילדות. והיכן משולות לחיות? גור אריה (בראשית מט ט). זאב יטרף (שם כז). בכור שורו (דברים לג יז). אילה שלוחה (בראשית מט כא). ומי שלא נכתב בו הרי הכתוב כללן (בראשית מט כח) ויברך אותם. ועוד כתיב (יחזקאל יט ב) מה אמך לביא: (22) לכל עמו - אף עליהם גזר. יום שנולד משה אמרו לו אצטגניניו היום נולד מושיען, ואין אנו יודעין אם ממצרים אם מישראל, ורואין אנו שסופו ללקות במים, לפיכך גזר אותו היום אף על המצרים, שנאמר כל הבן הילוד, ולא נאמר הילוד לעברים, והם לא היו יודעים שסופו ללקות על מי מריבה. (1) ויקח את בת לוי - פרוש היה ממנה מפני גזירת פרעה (וחזר ולקחה. וזהו וילך, שהלך בעצת בתו שאמרה לו גזרתך קשה משל פרעה, אם פרעה גזר על הזכרים, ואתה ג"כ על הנקבות). והחזירה ועשה בה לקוחין שניים. ואף היא נהפכה להיות נערה. ובת מאה שלושים שנה הייתה שנולדה בבואה למצרים בין החומות, ומאתים ועשר שנה נשתהו שם, וכשיצאו היה משה בן שמונים שנה. אם כן כשנתעברה ממנו הייתה בת מאה שלושים וקורא אותה בת לוי: (2) כי טוב הוא - כשנולד נתמלא הבית כולו אורה: (6) ותפתח ותראה - את מי ראתה? את הילד, זהו פשוטו. ומדרשו: שראתה עמו שכינה: והנה נער בכה - קולו כנער: (7) מן העברית - מלמד שהחזירתו על מצריות הרבה לינק ולא ינק, לפי שהיה עתיד לדבר עם השכינה:

18 ויקרא מלך-מצרים למיילדת ויאמר להן מדוע עשיתן הדבר הזה ותזניין את-היילדים: 19 ותאמרן המיילדת אל-פרעה פי לא כנשים המצריות העברית פי-נזיות הנה בטרום תבוא אלהן המיילדת וילדו: 20 וייטב א-להים למיילדת וירב העם ויעצמו מאד: 21 ויהי פי-יראו המיילדת את-הא-להים ויעש להם בתים: 22 ויצו פרעה לכל-עמו לאמר כל-הבן הילוד היארה תשליכהו וכל-הבת תזניין: 1 וילך איש מבית לוי ויקח את-בת-לוי: 2 ונתהר האשה ותלד בן ותרא אותו פי-טוב הוא ותצפנהו שלשה ירחים: 3 ולא-יכלה עוד הצפינו ותקוו-לו תבת זמא ותזמרה בזמור ובזפת ותשים בה את-הילד ותשים בסוף על-שפת היאר: 4 ותתצב אוחתו מרזק לדסה מה-יעשה לו: 5 ותרד בת-פרעה לרזון על-היאר ונערתיה הלכות על-יד היאר ותרא את-התבה בתוך הסוף ותשליח את-אמתה ותקחה: 6 ותפתח ותראה את-הילד והנה נער בכה ותזמל עליו ותאמר מיילדי העברים זה: 7 ותאמר אוחתו אל-בת-פרעה האלך וקראתי לך אשה מינקת מן העברית ותינק לך את-הילד: 8 ותאמר-לה בת-פרעה לכי ותלך העלמה ותקרא את-אם הילד: 9 ותאמר לה בת-פרעה הילכי את-הילד הזה והינקה לי ואני אתן את-שכרך ותקוו האשה הילד ותניקהו: 10 ויגדל הילד ותבאהו לבת-פרעה ויהי-לה לבן ותקרא שמו משה ותאמר פי מן-המים משיתוהו:

Exodus 1.18-2.10

18. And the king of Egypt called for the midwives, and said to them, Why have you done this thing, and have saved the male children alive? 19. And the midwives said to Pharaoh, Because the Hebrew women are not as the Egyptian women; for they are lively, and deliver before the midwives come to them. 20. Therefore God dealt well with the midwives; and the people multiplied, and became very mighty. 21. And it came to pass, because the midwives feared God, that he made them houses. 22. And Pharaoh charged all his people, saying, Every son who is born you shall throw into the river, and every daughter you shall let live. 1. And there went a man of the house of Levi, and took for his wife a daughter of Levi. 2. And the woman conceived, and bore a son; and when she saw that he was a handsome child, she hid him three months. 3. And when she could not longer hide him, she took for him an ark made of reeds, and daubed it with slime and with pitch, and put the child in it; and she laid it in the rushes by the river's brink. 4. And his sister stood far away, to see what would be done to him. 5. And the daughter of Pharaoh came down to wash herself at the river; and her maidens walked along by the river's side; and when she saw the ark among the reeds, she sent her maid to fetch it. 6. And when she had opened it, she saw the child; and, behold, the baby wept. And she had compassion on him, and said, This is one of the Hebrews' children. 7. Then said his sister to Pharaoh's daughter, Shall I go and call for you a nurse of the Hebrew women, that she may nurse the child for you? 8. And Pharaoh's daughter said to her, Go. And the girl went and called the child's mother. 9. And Pharaoh's daughter said to her, Take this child away, and nurse it for me, and I will give you your wages. And the woman took the child, and nursed it. 10. And the child grew, and she brought him to Pharaoh's daughter, and he became her son. And she called his name Moses; and she said, Because I drew him out of the water.